

#### Ráno 4. září

Je 4. září roku 2023. Školní třída vypadá nezvykle prázdně. Nade dveřmi visí hodiny. Jdou o tři minuty napřed. Tenká pavučina na velikém okně v bílém rámu se bledě třpytí. Poněkud ošoupané, bílé zdi se pomalu začínají barvit do žluto-zlata. Ťik-ťak tikají hodiny. Srovnané lavice, zastrčené židle, čistá podlaha. Zvláštní pohled. Ale ženě sedící u stolu se líbí. Sedí tak nehybně, že by se dala považovat za součást školního majetku. Dívá se do prázdna a asi o něčem přemýšlí. Náhle vstane a s podrážděným výrazem vyjde ze dveří. Tento výraz ji na tváři přetrvává většinu času, teď je ale docela opodstatněný. Protože se ozývají hlasy. Dětské hlasy. Školní rok začíná.

Jde po chodbě. Děti ji zdraví. Vchází do třídy, sedají si ke kamarádům, povídají si. Nepříjemný zvuk školního zvonění drásá uši. Za chvíli se ve dveřích objeví učitelka.

„Dobrý den“ pozdraví až příliš zřetelně.

„Dobrý den“ odpovídají mumlavě pátáci.

„Tak se pozdravíme“ pokračuje učitelka „ruce z kapes, Jindřichu – netvařte se tak otráveně, Julie – co vy tam vzadu? Já mám času dost“ protahuje slova.

Hodiny ukazují přesně osm hodin.

„Tak kdo chybí?“ ptá se učitelka.

„Terka“ odpoví někdo.

„Jenom? Má vás být 23. Kde je zbytek?“

„Paní učitelko, nás je odjakživa 21, Terka chybí, tak je nás 20.“ začíná vysvětlovat Amálka.

„No, on měl přijít někdo novej.“

„Fakt?“ Žáci zase začínají hlučet.

„Ticho!“ okřikne je učitelka a promne si spánky.

Hodiny ukazují 8 hodin a 1 minutu. Ozve se zaklepání na dveře.

„Dále“ vzdechne učitelka.

Dveře se opatrně otevrou. Projde jimi velmi vysoký, usmívající se muž. Musí se trochu ohnout. Za ním stojí dvě děti a vypadají poněkud nejistě. Muž je popostrčí dopředu.

„Dobrý den.“

„Dobrý den“ odpoví učitelka chladně.

Muž se otočí na své děti a něco jim říká. Asi se je snaží povzbudit.

„Vy budete ti noví, co měli dneska přijít.“

„Ano ano“ přikývne muž a je zřejmě rád, že to pochopila. „Nevěděl jsem, v jakém patře je tato tržida, omlouvám se“ pokračuje se slyšitelným přízvukem.

„To jste se měl někoho zeptat. Takhle mají“ - ukáže na děti - „pozdní příchod hned první den.“

„Pozdní příchod?“ zjevně nerozumí.

„Ano,“ učitelka mluví pomalu jako s malým dítětem „my tady totiž chodíme včas. Asi si na to budete muset zvyknout. Musím si vás zapsat, jméno?“

„Oles Povoroznjuk“ odpoví muž.

„Jejich,“ učitelka prezíravě ukáže na děti „ne vaše.“

Muž se pousměje, ale už nervózněji. Učitelčin tón se mu zřejmě nelíbí.

„Danilo a Inka.“ Podívá se na hodiny. „Pardon, už musím jít na práci.“ Otočí se k dětem a něco jim říká, tváří se omluvně. „Na shledanou“ rozloučí se a odchází.

„Na shledanou. A říká se do práce.“

Ale muž už je pryč, asi spěchá.

Učitelka potřese hlavou, pak se ohlédně a zeptá se: „Jak se teda jmenujete?“

Dívka, která dosud stejně jako její bratr mlčela se trochu napřímí. „Inka Povoroznjuk. Inka a Danilo.“

„Vůbec vám nerozumím.“ říká učitelka.

„Inka a Danilo.“ zopakuje chlapec a vypadá, že už by radši zmizel.

Učitelka se podívá na seznam žáků. „Ach, ti cizinci. Co to máte za divný příjmení?“

Páťaci mlčí, nově příchozí též.

„Tak si sedněte.“ Propustí je učitelka povýšeně. „A zítra si nespleťte patro. Hodina začíná v osm.“

Děti zůstanou stát, nerozumí. Učitelka ukáže na lavice. Sednou si. Hodiny ukazují 8 hodin a 3 minuty. Julie zvedne ruku.

„Ano, Julie?“

„Paní učitelko, hodina přeci začíná až teď. Naše hodiny jdou trochu napřed.“

„To není podstatné. Pět minut před hodinou, když zvonilo, měli být tady.“

„Totiž, vy jim chcete dát pozdní příchod, ale oni přišli včas.“

„Mají chodit dřív.“

„Ale...“

Věra Gotlib

„Učitelka jsem tedy já, Julie, vy mlčte.“ zarazí ji učitelka a pokračuje: „Dneska si budeme povídat o tom, co kdo zažil o prázdninách. Utvořte skupiny a proberte to. Noví žáci si vás jistě rádi poslechnou, i když nebudou rozumět.“ dodá kousavě.

Žáci začnou přecházet od lavice k lavici. Inka a Danilo sedí sami a něco si šeptají. Přijde k nim Julie.

„Do you speak english?“ zeptá se.

„Yes.“ Odpoví Inka a Danilo přikývne.

„Co jste dělali o prázdninách?“

Sourozenci zase znejistí, a Danilo řekne, jako by se chtěl vyhnout odpovědi: „Jeli jsme hodně dlouho autem...“

„Hele, jsme v Česku, tak mluvte česky!“ okřikne je učitelka.

Julie, která k ní stojí zády, protočí oči.

„Jeli jsme autem po břehu moře...Bylo to tam moc hezké.“ Říká Inka anglicky, ale tišeji. Zní, jako by začínala vyprávět smutný příběh. Danilo se bavit nechce, vytáhne sešit a tužku. Jemnými tahy vyvede okno, pavučinu, o tři minuty spěchající hodiny a Julii, jak se na Inku dívá velikýma, šedýma očima a jak pozorně poslouchá.